

KLIKKEN, KADEREN EN FOCUSSEN

Creativiteit op volle toeren tijdens het Broedpad

'Het weer is rauw en grauw vandaag, net als de route.' Met die woorden openen Madelein van der Ploeg (25) en Hanna Maas (26) hun Broedpad. Deze wandeling door Utrecht moet ons door middel van opdrachten creatieve input geven voor ware kunstwerken. Want iedereen is creatief en inspiratie kun je overal opdoen, zelfs in het obscure, sombere Kanaleneiland. Dat wil het Broedpad bewijzen.

Vorig jaar vond de eerste editie van Het Broedpad plaats. Een groot succes gezien de creatieve werken die na afloop werden gecreëerd. Mooie kerken en gebouwen in hartje centrum waren toen input voor creativiteit. Lauren Smits was zo enthousiast over deze wandeling dat ze aandrong op een speciale editie voor haar Doetank PEER. Met kleine en grote acties wil zij een meer sociaal gelijke wereld maken. De route vandaag leidt daarom langs de rauwere en onbekendere plekken van Utrecht, omdat die ook de moeite waard zijn. We starten met een opwarm- en kennismakingsspel voor de trappen van de Jaarbeurs: de spelleider roept een diepe wens en als die op jou van toepassing is, verover je een cirkel van stoepkrijt. 'Ik wil mijn motorrijbewijs halen!' 'Ik wil later een huisje in de weilanden!' Of gewoonweg: 'Ik wil weer verliefd worden!' En het cirkeltje-veroveren barst los! Wat hebben we veel dromen met ons allen en wat leren we elkaar snel kennen. Het ijs is gebroken.

Tramgesprekken

Nu we onze dromen gedeeld hebben, laten Hanna en Madelein ons in de tram stappen. Daar mogen we doen wat we eigenlijk stiekem altijd al doen: gesprekken afluisteren. We tekenen ze op in onze notitieboekjes. Mijn bladzijden vullen zich snel met een heftig verhaal: 'Het is helemaal opgezwollen. (...) Hij heeft er wel last van maar het is dragelijk. (...) Zijn jas was helemaal verbrand, niks meer van over. (...) Gelukkig dat hij gelijk in de sloot is gesprongen.' De rest krijg ik niet mee, want we stappen uit op het 5 mei-plein. Daar deelt Madelein, theaterregisseuse, voor de volgende opdracht gekleurde waskrijtjes uit. 'We gaan structuren verzamelen: een spelletje dat jullie vast nog wel kennen van vroeger.' Even later kijkt menig Kanaleneilandbewoner verbaast op: staat daar een groepje twintigers met krijtjes bomen, autobanden en stoepranden over te trekken?

Acht thee en twee koffie

Volgende stop: theehuis Al Asdekaa. Honderd meter voor de ingang krijgen

we instructies. 'Word je bewust van de omgeving' en haal tien minuten lang je pen niet van het papier. Schrijf alles op wat je te binnen schiet.'

Een Arabisch theehuis is echt een mannendomein. Het gebeurt dus niet elke dag dat er een horde vrouwen komt binnenvallen. Aan ons de eer. We nemen verspreid door het theehuis plaats aan tafeltjes. Gesprekken vallen even stil en heren kijken op van hun kaartspellen, turen over hun kop muntthee heen. Een aantal van hen maakt zich snel uit de voeten en zet het gesprek voor de deur van het theehuis voort. Onze bestelling: acht kopjes thee en twee koffie, wordt opgenomen en even later gaat een dienblad rond met Marokkaanse glaasjes die groen zien van de verse muntbladeren.

Een van de twee mannelijke deelnemers voelt zich prima op zijn gemak hier, meer dan tussen de creatieve zweverige vrouwen van Doetank Peer. 'Ik ga vandaag ver buiten mijn comfortzone. Ik ben hier vooral voor

mijn vriendin.' Hij schrijft niet, maar observeert. Zijn vriendin is wél druk aan het pennen. 'We jagen iedereen weg', merkt ze beschaamd op. Ikzelf schrijf ook niet en ga veel liever in gesprek met de mannen. Wat 'Al As-dekaa' betekent wil ik weten. 'Het betekent "vrienden" in het Marokkaans', vertelt de man die de thee serveert. Aan de muur hangen Willem-Alexander en Máxima tussen posters met tropische eilanden. De barman wijst trots naar een foto met een stel belangrijke mannen in pak: 'Dat is de burgemeester, in ons theehuis!' Wat vindt hij ervan, al die dames in zijn theehuis? 'Ik vind het heel leuk dat jullie hier allemaal zijn. Dat gebeurt inderdaad niet elke dag, maar iedereen is hier welkom!'

De Theehuis-opdracht in het hart van Kanaleneiland heeft aardig wat losgemaakt. Esther voelde zich wel welkom, maar absoluut niet thuis. Hanna en Madelein vinden het kleine sociale experiment geslaagd. "Wij wisten ook niet wat er zou gebeuren, of we wel naar binnen zouden mogen! Het is interessant om te zien hoe de deelne-

mers verschillend reageren: of ze zich wel of niet welkom voelen."

Klikken, kaderen en focussen

We gaan verder met een foto-opdracht. Voor de meeste van ons is de wijk onbekend terrein en we laten ons verrassen door de muurschilderingen die de grijze flats een stuk minder somber maken. De gevulde waslijntjes op de balkons doen ons denken aan vakanties in Griekenland en Spanje. We concentreren ons op mooie en lelijke details op straat: van gekleurde wandtegels tot weedzakjes en stickers op prullenbakken.

Bij de De Meernbrug krijgen we van Hanna, afstuderend kunstdocent, allemaal een zwart kadertje. 'Jullie gaan hier schetsen maken. Een kader-tje is heel prettig omdat je daarmee stukjes omgeving filtert. Je verliest je dan niet in de wijdsheid van je zichtveld.'

Op het voetpad langs het kanaal kunnen we uitwaaien en ons focussen op de geluiden om ons heen. Met onze mobieltjes maken we geluidsoptnames

van iets dat onze aandacht trekt. Ik smelt van de stem van een jongetje: 'Papa, ik mag toch niet zo dicht langs het water?'. Maar later hoor ik heel andere opnames van de anderen: kreten van tennissers, een scooter, stampende voeten op het grindpad. Geluiden die normaal opgaan in de omgeving maar nu door ons gehoord en vastgelegd zijn.

Opnieuw leren fröbelen

Het miezert als we de tram terugnemen. Iedereen verwerkt de indrukken van vandaag en denkt na over de eindwerken die gemaakt moeten worden. Wordt het schilderen, schrijven, knippen en plakken of iets digitaals? Vroeger knutselden we er allemaal maar wat op los en alles wat we maakten was mooi. Als kind zijn al jouw knutselwerkjes allemachtig prachtig en de allermooiste, vinden je ouders, en dus ben je trots en blij. Maar dat gevoel verliezen we naarmate we ouder worden. Waarom? Omdat we verwachtingen ontwikkelen en gefrustreerd raken als het eindresultaat daar niet aan voldoet. En hoewel

dat fröbelen zo leuk kan zijn, wint het gevoel van mislukking en falen het vaak van ons enthousiasme over het creatieve proces zelf. En dat wil Hanna niet!

Madelein en Hanna voeren ons naar de eindlocatie: een stel creatieve slooppanden pal naast het station. Op de spiegelwanden is met verf een bemoedigende spreuk geschreven: 'A hunch is creativity trying to tell you something.' Naar al deze hunches: ingevingen en voorgevoelens, gaan we nu luisteren. 'Het creatieve proces mag nu losbarsten. Het wordt stil. Iedereen overdenkt welke indrukken zij of hij wil verwerken en hoe. Hanna helpt een handje: 'Je kunt denken in sferen, abstractie. Denk bijvoorbeeld aan het gevoel dat je in het theehuis kreeg. Welke materialen passen daarbij?'

Al na een half uur zijn de eerste werken al af. Niet alleen de schoonheid of lelijkheid van Kanaleneiland is getoond, maar juist de verschillende gezichten van de wijk zijn in woord, verf, collage en tekening uitgebeeld. Esther heeft haar gevoel in het theehuis verwerkt tot een gesimplificeerde symbolische striptekening: blauwe

manfiguren en zichzelf in het rood, ondersteboven. 'Ik voelde mezelf daar ontzettend vrouw en het voelde alsof wij als vrouwen de sociale ruimte op zijn kop zette.' Kirsten heeft in haar schilderij verschillende gesprekken in de tram als inspiratiebron gebruikt. 'Mijn moeder komt morgenmiddag (...) Dit zou mooi in de serre passen', leest ze gniffelend voor.

Zo bespreken we alle werken, vol symboliek en indrukken van vandaag. Dan neemt het Broedpad-team af-

scheid van ons met een cadeautje: een echte peer met daarbij een uitspraak van een beroemde creatieveling. De mijne: 'To live a creative life, we must lose our fear of being wrong – J.C. Pearce'. Opdat we onze intuïtie blijven volgen, op weg naar creativiteit!

www.doetankpeer.nl

TEKST **SIMONE VAN ERP**
BEELD **LAURA CNOSSEN**

